

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
ATELIÉR KRESBY A GRAFIKY

FACULTY OF FINE ART
STUDIO OF DRAWING AND GRAPHIC

"ILLUSION" ILLUSION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

MARIE POSPÍŠILOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

akad. soch. MARTIN ZET

OPONENT PRÁCE
OPPONENT

MgA. FILIP CENEK

BRNO 2012

Illusion – Iluze

1. Úvodní slovo

Samotná iluze je jakési psychické zkreslení vnímání skutečnosti, která je na (narozdíl od halucinace) přítomna v dosahu zraku, sluchu určité osoby a vnímána, ale zkresleně poznávána, jinak než jak ve skutečnosti opravdu je. To je význam iluze z psychologického hlediska fantazijní činnosti vůbec. Fantazie, která úzce souvisí s iluzorním vnímáním, se uplatňuje v naší každodenní zkušenosti, například ve snění, ve hře, v tvorbě hudby, v tvorbě vědecké i umělecké. Mylně se někteří domnívají, že umělecké dílo je v podstatě náhražkou za to, co život odepřel, a že je tedy pouhým narkotikem. Naopak: umělecké dílo je estetickým výrazem aktivního vztahu ke skutečnosti, která přesahuje hranice subjektivního prožívání. Subjektivnost moderního umění z psychologického hlediska symbolizuje cestu do nitra. Zvnějšnění vnitřního světa umožňuje účast na společné vnitřní zkušenosti, reality i rezonanci vnitřního rytmu člověka. Fantazie neboli obrazotvornost také bývá v obecné psychologii chápána jako schopnost spontánního tvoření konkrétních představových novotvarů na základě minulé zkušenosti. Současně však chci zdůraznit odklon od této zkušenosti a vyzvednout schopnost přetváření vnímání.

Závěrem úvodního slova bych chtěla citovat Antona Rubinštejna, který praví:

“Vnímání člověka tvoří jednotu smyslového a logického, smyslového a významového, počítku a myšlení.... Normální vnímání člověka je charakteristické tím, že při vnímání jedinečného si je obvykle uvědomuje jako zvláštní případ obecného”

2. Obsah díla

Dílo je novou formou poezie, audio-vizuální poezie, stimulace prožitku abstraktní poezie a hudby, mocným vizuálním vnímáním s pomocí 3D technologie. V procesu vnímání (percepce) se ne vždy vytváří adekvátní obraz skutečnosti. Iluze jsou zkráceným vnímáním a jsou založeny na nesprávném hodnocení jednotlivých prvků komplexního dojmu a na nesprávném posouzení vztahu mezi složkami komplexního dojmu, což může být způsobeno afektivně i nedostatkem informací o objektivním charakteru hodnocených prvků. Takzvané iluze afektogenní jsou vyvolávány strachem, očekáváním, touhou, přáním apod. Halucinace naproti tomu představují vkládání něčeho do skutečnosti, co v ní není, a jsou způsobovány fyziologickými stavy (únavou), duševní chorobou, apod. V psychologii bývají jako zvláštní oblasti vnímání vyčleňovány percepce tvarů, barev, času, prostoru, a jiné.

U percepce musíme ještě připomenout několik jejích důležitých momentů. Jedním z nich je určitá stálost (ortoskopičnost). Vzhledem k našemu poznání podstaty a struktury předmětu zachovává si předmět v procesu percepce svou totožnost i při změně úhlu pohledu. Při percepci hudby se tato konstantnost projevuje například vnímáním melodie jako relativně totožné i při jejích transpozicích do jiných poloh nástrojů, temp, apod.

Základním prožitkem, z něhož se rozvíjejí jednotlivé obrazy básně, je v podstatě myšlenka pomíjivosti a nevyvratitelnosti času, jejíž účín je stupňován tím, že je promítána na pozadí audiovizuální poezie. Její psychologickou osnovou je jakási pareidolie, tj. střídání vjemů a představ. Synestická schopnost postihující souvislosti námi netušené se rozvíjí do obrazů zcela nových. Vznikají tím, že pojmy básně jako například rány, strach, hříchy, kvílení a jiné podobné se ocitají v nových souvislostech.

Vskutku složitá je cesta osamělého lidského jedince k sobě samému, k harmonické seberealizaci: od první krize lidského života, tj. od krize důvěry ve svět, ve smysluplnost života, ve vlastní akce člověka, přes problematiku osobní autonomie, přes boj o význam vlastní osobnosti a zápas mezi významem vlastní osobnosti a přání někam patřit, být angažován apod.

3. Cíl projektu

Položím-li si otázku o smyslu mé audiovizuální práce, dostanu i odpověď na otázku po funkci obrazotvornosti. Mým záměrem bylo přimět diváka k zamyšlení, připomenout souvislosti života a smrti a tím vyvolat tak intenzivní pocit samého života. Zážitek míjejícího času určuje pak směr i povahu obraznosti mé práce. Jednotlivé verše jsou umocňovány tím, že se konkrétní obrazy doprovázejí hudbou. Hudební dílo jako takové je nekonečné přetváření základního tvaru, základ hudebního myšlení tvoří mechanismy tonální paměti. Dokud hudebník neabsorbuje dostatečné množství tonální zkušenosti, nemůže začít pracovat tvořivým způsobem. Proto jsem ve své práci použila živý hudební doprovod, který mnohdy bez hudební předlohy jen zvukomalebným způsobem improvizoval na jednotlivé části básně.

4. Realizace

Na realizaci tohoto projektu se podíleli mladí hudebníci, jak profesionálové, tak amatéři, kteří se hudbě věnují s velkým zanícením. Pro dosažení celkové koncepce a iluze jsem použila trojrozměrnou technologii pořízení a zpracování filmového materiálu pro zdůraznění smyslu reality a přenesení reálné zkušenosti do imaginární koncepce. Se záměrem překonání jazykových bariér v interpretaci díla jsem použila experimentální improvizovaný překlad obsahu veršů básně do anglického jazyka.

5. Technické údaje

Použitý software:

- Virtual Dub
- Adobe Premiere
- Cineform Neo3d
- Stereoscopic Player
- VLC Player

Použitý hardware:

- záznam: 3D FullHD camcorder FXH-10 1920x1080 half SBS
- display (prezentace/střih): Benq FullHD 3D 1080p
- stereoskopické zobrazení nVidia 3D Vision 2 3D 120Hz s infračervenými aktivními brýlemi

6. Prezentace díla

Instalace:

Audio-vizuální instalace 3D FullHD display s aktivními brýlemi

7. Použitá literatura a zdroje

- Psychologie umění, soubor statí, Doc. Jan Fišer a Dr. Jan Smetáček, Praha 1968
- Stručný slovník hudební psychologie, Ivan Poledňák, Praha 1984
- Technologie 3D Adobe Premiere / Neo 3d, Adobe Systems, 2010

8. Závěrem

Tímto projektem jsem chtěla dosáhnout návratu k přírodě a poezii skrze nová média použitím moderních technologií, která jsou přirozenou součástí technologického vývoje.

6. Přílohy

Příloha č. 1:

Text básně + překlad do angličtiny

Příloha č. 2:

Obrazová dokumentace vysokoškolské kvalifikační práce (VŠKP)

Příloha č. 1

Text básně + anglický překlad

Život ještě léta dlouhá
bude nepřebraný
jako hrách
jako čočka
A dlouho ještě budou rány
a bude onen strach...

A přec jako zatloukané hříchý
duní, duní ve svých vlastních spáncích.
Myšlenky, jež nesmíš říci nahlas...
Skvost upuštěný klesá černou tůní
stmíváním příboj jednotvárně duní
a předřikává do kvílení
Co chtělo kvést už dávno není, není...

Nad rozkvetlými jabloněmi
déšť slunce měkce padá k zemi
Stín na hodinách temně stojí
Milostná vlna rozezvučí srdce
a pod nebesy v nepokoji
otázku klade čas...

Do rozechvělé odpovědi
nasloucháš okouzlen.
Jen milenci snad ještě vědí
co země je
co sen...

Utichlo, co není láska
umlklo, co nejsou sny
Noční temno v proutí praská
utichlo, co není láska
les je bezhlesný...

Tenkrát jsem prvně žila
nahá v plen požárům
Tenkrát jsem převážila
co život váží tun.
Odpusťte, prosím... opusťte už sál
u viol stínů, v houslích světelných
odložím, zapomenu vyprahlý ten věk...

For the long time
the life will be unsorted
as a peas as its seems
there for long time
will fear lasting,
and wounds hurting me...

Thoughts which cant be spoken loud
Humming in your uphead spot
Dropped jewel sinks in a black pond
Burning swell darkly odd but monotone
Pray is spoken by this waves
till throat let the air till the end of breath...

Upon an apple tree in a lovely bloom
rain through sun airily landing soon
gloom freezed on the clock and stocked
and gone is the dedication of a rose to growth...
One big wave sounds with love
resonates the heart and under sky
questions are called by the restless time...

You listen charmed by the answer
as its twittered you fly on its glamoure
Lovers they only perhaps know
what is a dream and what a soil...

Silenced was what is not a love,
died away stuff, what are not dreams about
In wicker cracks the dim of night
quiet is what the love is not,
woods are treeless...

Then I firstly went alive
naked seemed me fought a god
with the blaze and fire without place
then I outweighed as bulky the life then
Excuse me but leave the room already
I will forget this arid aeon reflected
in light violins and dark violas...

Proč neplodný jen žár plá marně v prsou mých
a malým, hvězdným divákům se slzy třpytí...

Když hvězda nebes půlnočních
se v mračných vodách něhy zhlíží,
když víčka nevinných i zlých
už spánek bezstarostný klíží
ten palác, spící v mlze husté,
jenž kořist zapomnění je dán...

Jak třeskne hrom a déšť se spustí
pokryje vše, i listí šustí na zemi
vzdychajíc teskní, pod kapkami deště,
tak nějak je to s mnohými iluzemi...

Ticho se láme
v divokých roklích výsměšnou ozvěnou
Ve zbuzením květu jarní ráno
šuměním listů zívá
Violou větru, les nad roklí zpívá...

Slyš! na jasných křídlech hudba vznáší
jež milióny tónů v soulad vpletla,
by pronikla nám v prapodstatu naší,
by realita nás věčnou krásou světla:
zrak svlažen rosou, v čisté touze tónů
a cítím božství slz a božství tónů...

Rozkročen na dvojáku
mávaje štětkou,
jak volavka stříbrnou letkou
podobá se ptáku...

Hvízdá si při tom árii
a průvan za ním vápno suší
Je, jak když člověk bílé v duši
pokoj pro poezii...

So let me ask why effete blaze
burns on my chest and a distant space
observers are touched with shiny tears
Why so why am asking thee...

The middlenight sky gave us a star
which keep an eye on sleepers in dark
from cloudy seas of tender on those evils
and innocent,
peoples and creatures without diligence
castle rests in heavy fog
as a trophy of a limbo on...

Rain starts as a storm is here
covers all, and the leafs sounds indeed
on the ground moaning with pain
beneath drops of rain
with the illusion its often the same...

In the wild hollows the silence is being broken
with phony echoes and leaf drone of spring's
morning thru the yawning in the awaking of
a flower and leafs are droning by the viola's
flutter...

Hear! The music what a million notes glued
to harmony how flies on a crystal wings with
an aim for breakthru into our fundamental
stone the deepest me along real that an enlight
brings with endless virtue :Dew wet the vision
in a pure desire for sweet tones timbre straight
from zion,tear divines feld in my bones...

Stood on a ladder swain' with a brush
how birds in a matter alike a silver flights...

Whistle an alleluia and draft dries the lime
behind
room for poesia in soul have a man with the
same white...

Člověk ptá se drobné trávy
tiskne hlavu do ní:
Proč, když kosa sežhnout má ji,
nejsilněji voní...

Ví to v dálce horský hřeben,
řeka si to šumí.
Jenom člověk pod tím nebem
často nerozumí...

Skřivan se zpěvem přivítá
nad hlínou oranice
Ty pole varhánkovitá
podobná harmonice...

Vás bych chtěl stisknout v náručí
a zastavit se na chvílku
zda i má píseň zazvučí
do jásavích trylků...

Poručí slovům
struny natahuje
a z temné vazby slovníku,
z basového jazyka,
z propasti a sluje,
naslouchá básník s pokorou
jak flétna ke slovu nastupuje
v orchestru s harmonikou...

Na slovo píská jako na psy
Přiběhnou
a pak čekají,
až pro ně najde v hloubce kapsy
zuřivý cukr nápadů
až poškrábe je mezi sluchy
a hlavně vzadu na hřbetě,
tam kde má každá báseň blechy
a kde to svědí ve světě...

Nechávajíc svobodně hrát živou poesii,
Blahoslavený přírody trůn
i rozum však má snést
tu fantaskní hru strun
poémy a triolety, ty letmé změty
zevluješ v kruhu múz
poháry cinkly o poháry...

Why you smell the best when the cut is ready
Asks man a grass , tiny tuft with a head in...

Afar hill knows it with the river in the distance
better then man standing under sky not getting es-
sence...

Introdution of a skylark sang over the mold dirt
fields like pipestyle seemed shaped like windbox...

You first I would like to hug to stop for winks of
clock wait if my song can sound with the same
ease in walk...

I will rule the words,
strings goes upwards
from a dark binding
of dictionary with bass meaning
language from cave and abysm
a poet hears with modesty
as flute takes the spear
in orchestra with harp...

Dogwhistle for words he does
knowing they brisk up and wait till got
deep inside a pocket mad sugar of hits
till scratches hit the hearings
where poems have their fleas
all the world is itchy as the word is his...

Letting freely play the livving poetry
throne that worth a pray for nature
and wisdom has even sufferin
that awesome play of strings
those burst of triols you handging around in
a circle of muses and clink od glasses started...

Básník vždy žije ve snění
ať už ho těší, nebo křiví
a pověrečná znamení
souhlasivají s city v duši...

Já lyry strunami jsem bloudil
i v zahálčivých, pustých dnech
a písně zhýčkané z nich loudil
o slastech, vášních, marnostech...

I tehdy však již strun těch lhavých
já bezděky jsem tlumil tón
když slov tvých vznešených a žhavých
mi zazněl v uších vážný zvon...

Kde sama myšlenka oblohou plouti smí
pohrdal životem a dnem
zde není předsudků, ani smrti není
i vesmíru i všemu v něm...

Poet lives in a dream even if he like or he hate it
signs of evening rather agree with feelings of soul
that rate it...

I have been lost in a strings of lyra
also in idleness, naked days
when song poured feld like rehab
of all passions, bliss and vanity fair...

Phony string were sometimes silenced
withou grace when I heard your voice and
ears mine were blessed then with tone and nob-
less of your words how been said serious as tower
bell...

He defied the life and day
where lonely thought skycruise can
where are no prejudices even deads not there
even space and so and all the rest...

Příloha č. 2

Obrazová dokumentace vysokoškolské kvalifikační práce (VŠKP)

Obrazová dokumentace VŠKP byla umístěna na server **YouTube**, který umožňuje prohlížení videa pomocí více dostupných 3D technologií zobrazení. Jednak **Nvidia 3D Vision** s aktivními stereoskopickými brýlemi, která je použita na instalaci. Tak i technologie prokládaného a anaglyphního videa. Zájemci o prohlédnutí videa tak mohou použít i jednoduché a levné červenomodré anaglyphní brýle bez nutnosti použití specializovaného 3D displeje/projektoru/TV.

Hypertextový odkaz:

Illusion, 3d, part 1:

<http://youtu.be/ambtx6r1W8I>

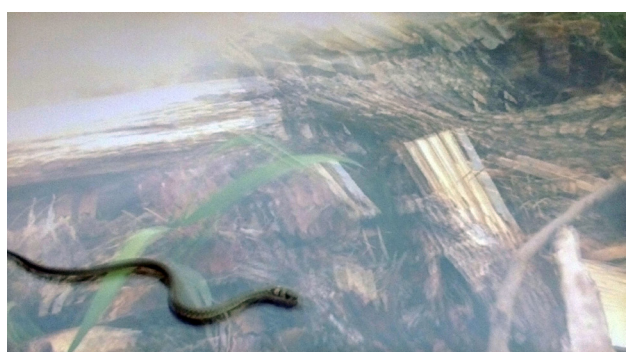
Illusion, 3d, part 2:

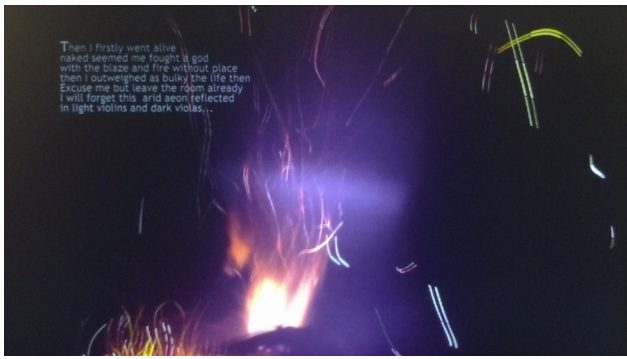
<http://youtu.be/-ueWUbDY06I>

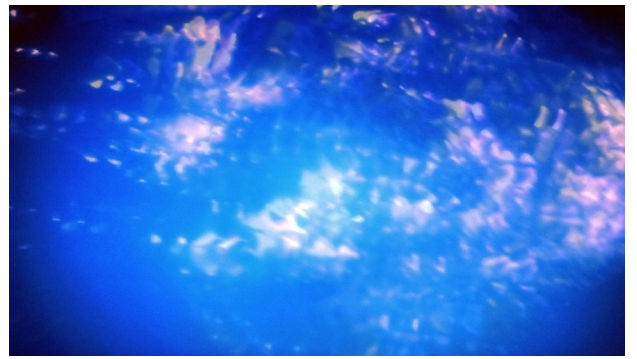
Illusion - Iluze, 3D experimentální snímek - instalace , 16:16 min., 2012

Illusion - Iluze, 3D experimentální snímek - stereoskopické zobrazení, 38 x digitální fotografie ve 2D, 16:16 min., 2012

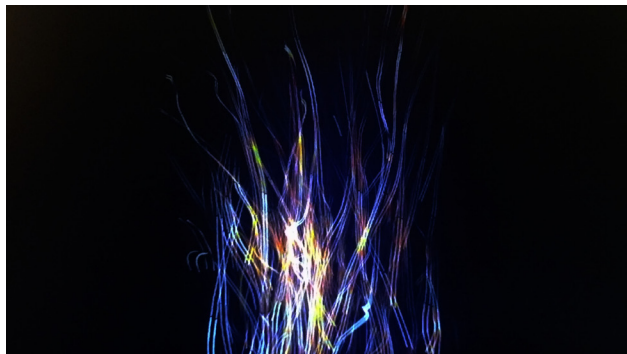
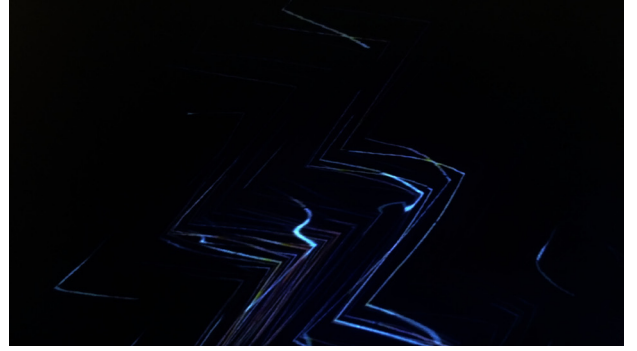

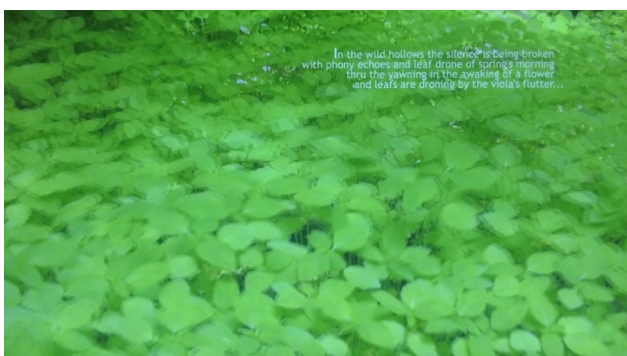
Then I firstly went alive
naked seemed me fought a god
with the blaze and fire without place
then I outweighed as bulky the life then
Excuse me out leave the room already
I will forget this, and soon reflected
in light violins and dark violas...

Someone who what is not a love
is not a love, what are not, anyone about
in which straits the dim of night
quite, is what the love is not,
woods are trespassers...

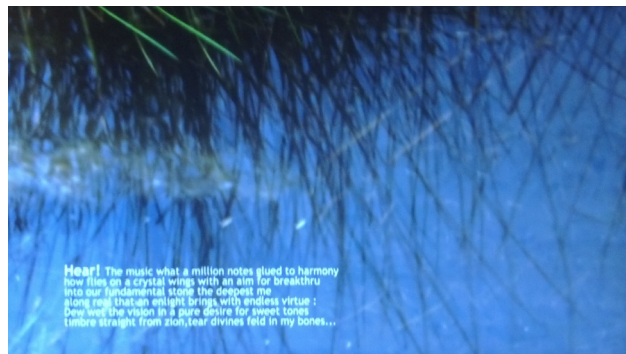
Rain starts as a storm is here
covers all, and the leaves sounds reflect
on the ground, meaning with rain
beneath droplets of rain
with the illusion is often the same

In the wild hollows the silence being broken
with phony echoes and leaf drone of spring's morning
thru the yawning in the awaking of a flower
and leaf are bronzed by the viola's flutter...

Lightly and hollowly the music is being broken
with phony echoes and leaf drone of spring's morning
thru the yawning in the awaking of a flower
and leaf are bronzed by the viola's flutter...

Hear! The music what a million notes glued to harmony
how flies on a crystal wings with an aim for breakthru
into our fundamental stone the deepest one
along real that an enlight brings with endless virtue :
Dew and the vision in a pure desire for sweet tones
Tumore straight from stone/tear divides feld in my bones...

Stood on a ladder swim' with a brush
how birds in a matter alike a silver flights...

Why you smell the best when the cut is ready
Ask man a grass , try tuft with a head in...

Atar hill knows it with the river in the distance
better than man standing under sky not getting essence

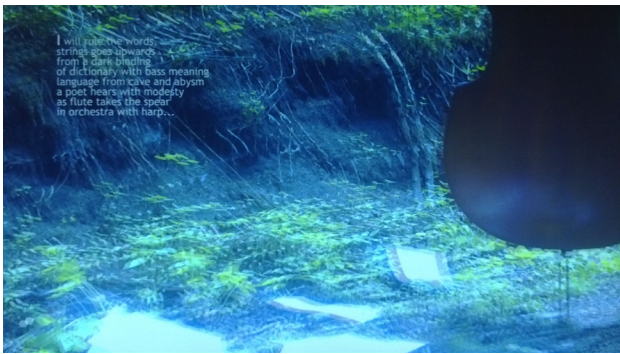
Atar hill knows it with the river in the distance
better than man standing under sky not getting essence

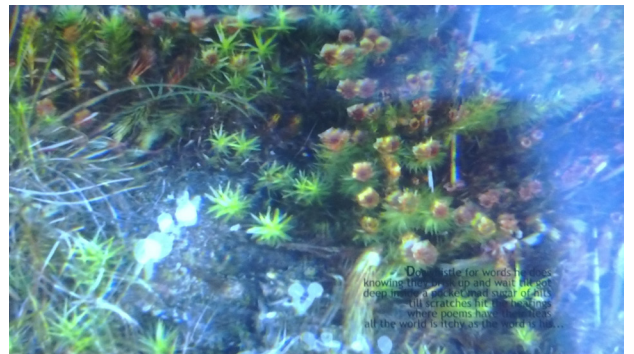
Introduction of a skylark sang over the mold dirt
fields like pipestyle seemed shaped like windbox...

You first I would like to huger's time for weeks or longer
wait if my song can sound with the same ease as yours...

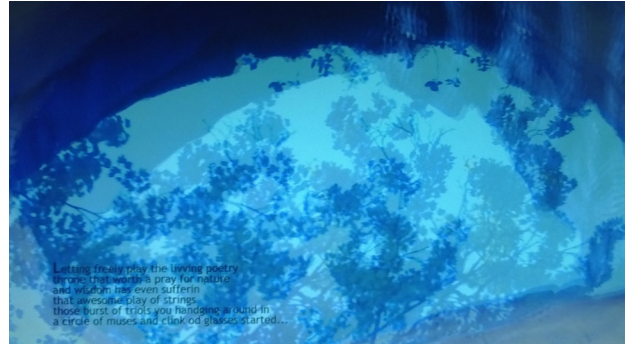
I will raise the words
strings goes upwards
from the dark blending
of dictionary with basic meaning
language from love and abeyan
a poet hears with modesty
as flute takes the spot
in orchestra with harp...

Do not struggle for words because
knowing that you are up and wait for soft
dear words to rise at dawn from the
will scratches in the bushes
where poems have been written
all the world is there as the poet says...

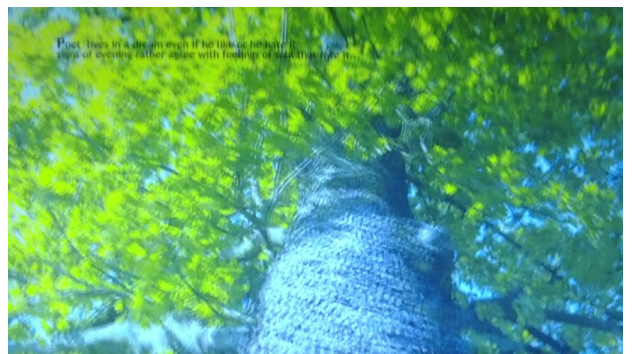
Do not whistle for words
knowing they break up and
rise in a pocket, miss
the scratches hit
where poems have
all the world is there as the poet says...

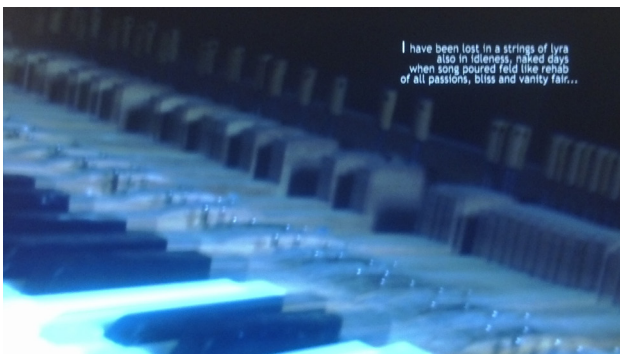
Letting them play the living poetry
in one that is a prayer for negative
and wisdom has even sufferin
that awesome play of strings
those bursts of fire you handong a round in
a circle of muses and clinked glasses started...

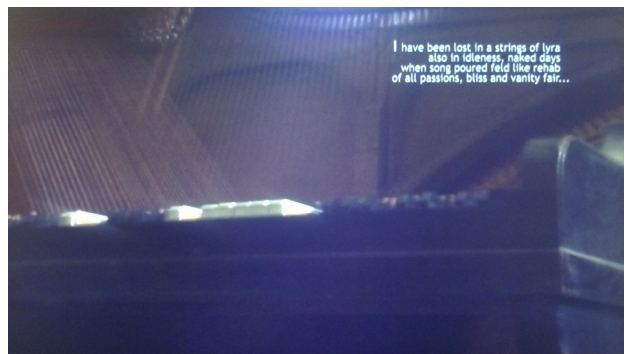
Poet lives in a dream even if he likes to hate it
signs of evening rather agree with feelings of soul that rate it...

Poet lives in a dream even if he likes to hate it
signs of evening rather agree with feelings of soul that rate it...

I have been lost in a strings of lyra
also in idleness, naked days
when song poured field like rehab
of all passions, bliss and vanity fair...

I have been lost in a strings of lyra
also in idleness, naked days
when song poured field like rehab
of all passions, bliss and vanity fair...

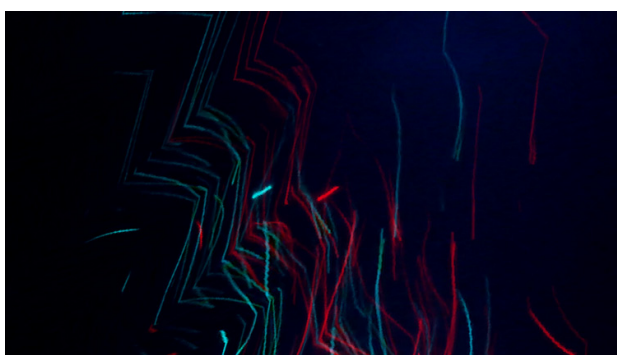
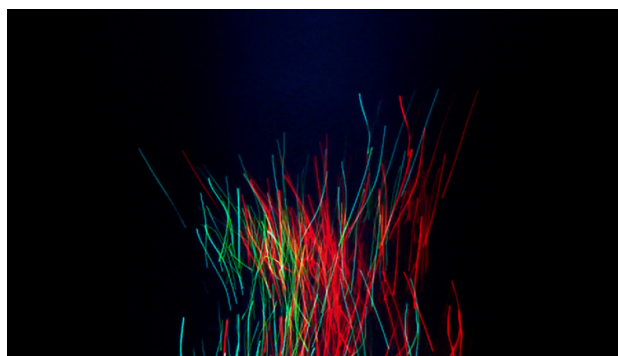
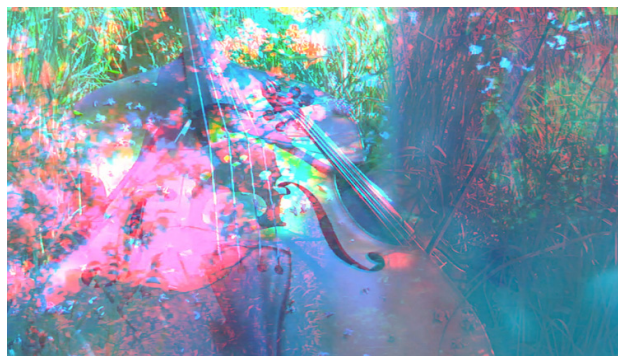
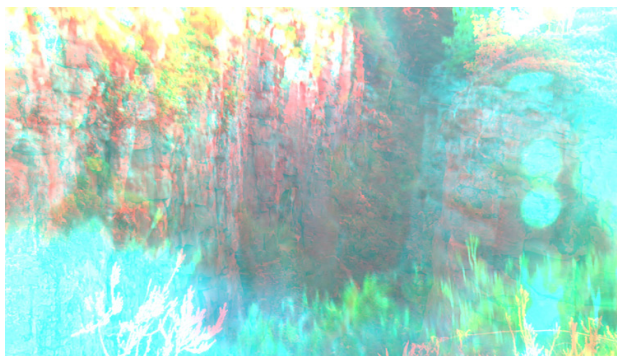

He defied the life and day
where lonely thought skyrise can
where are no prejudices even deads not there
even space and so and all the rest...

He defied the life and day
where lonely thought skyrise can
where are no prejudices even deads not there
even space and so and all the rest...

Illusion - Iluze, 3D experimentální snímek - anaglyphní zobrazení, 6 x print screens, 16:16 min., 2012

Illusion - Iluze, 3D experimentální snímek - anaglyfní zobrazení, 6 x print screens, 16:16 min., 2012

